

Na Vidmu so pa, kakor smo izvedeli, ti preklicani kmetje prekrizali moder račun Lojzekov; še njega samega, ki je iztuhtal ta moder predlog, so pustili na cedilu. Kar pa Rajhenburg zadeva, naj ve liberalna garda, da g. Žičkar ni rojen v Rajhenburskem trgu, temveč v občini Rastez. Ta občina pa je vsakokrat volila svojega rojaka g. Žičkarja.

Ali bo veliki celjski gromovnik notar Baš tudi tem liberalcem bral levite, o tem še ni slišati nobenega glasu iz celjskih narodnih krogov.

Politični ogled.

Ministerski predsednik dr. Koerber je češkim in nemškim zastopnikom predložil načrt za uredbo jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem. Načrt je izdelan tako, da so le Nemci žnjim zadovoljni. Čehi menda vsled tega ne bodo pripustili v držav. zbornici nobenega dela, ker hočejo imeti prej jezikovne pravice nazaj, katere jim je vzel grof Clary.

Katoliško-narodna stranka je imela dne 13. okt. v Ljubljani shod svojih zaupnikov. Za vodjo stranke je proglasil shod dr. Ivana Susteršiča. Shod je pokazal, da vlada v stranki popolna edinost in da stranka ne bo prej odjenjala, dokler ne pridobi za ljudstvo občne volilne pravice.

Kardinal Missia. Romanja kranjskih Slovencev na Sveto Goro h grobu kardinala Missia se je vdeležilo kakih 4000 ljudij, na čelu jim vodja katoliške stranke dr. Susteršič. V cerkvi je govoril bogoslovski profesor in deželni poslanec dr. Krek.

Ponemčevanje pruskih Poljakov. Pruska vlada je zaukazala, da se morajo posluževati Poljaki pri shodih njih društev nemškega jezika. Velikanska krivica in nasilnost.

Socialistiško gospodarstvo. Vzor socialdemokratskega gospodarstva z občinskim denarjem je podala bivša socialdemokratska večina v marzelskem občinskem zastopu. Pred nedavnim so bili bivši socialdemokratski gospodarji v Marzelju popolno poraženi pri volitvah in prišli so na krmilo krščanski moške, ki so takoj jeli pometati po mestnih blaginjah. Zasledili so lepe reči. V mestni blaginji je manjkalo za tekoče leto 2,600.000 frankov, v celi enajstletni dobi pa, odkar so bili na krmilu ti vzor-gospodarji, je zmanjkalo okroglo 14 milijonov. Kam je izginil ta denar, se dosedaj še ni moglo dognati, a prej ali slej bo prišlo na sled so-diše, ki se bo brezdvomno pečalo s to zanimivo stvarjo.

Mladeniška zveza na Francoskem je poslala 80 zastopnikov v Rim, da se poklonijo sv. očetu Leonu XIII. Pri slovesni avdijenci, v kateri jih je predstavil kardinal Mathieu, je izrazil vrhovni poglavar sv. cerkve svoje veselje, da vidi pred seboj to mladino in da ji zopet more blagosloviti društveno zastavo, katero jim je blagoslovil že l. 1891. V daljšem odgovoru se glase besede sv. očeta: »Nič ni lepšega, posebno v našem času, nič prijetnejšega, kakor videti, da priznavajo plemeniti mladi ljudje odkrito svojo vero in otroško udanost sv. stolici. S tem kažejo, da se ne sramujejo evangelija. Ta vzgled krščanske srčnosti, dan od mladine, kateri nastavljajo nasprotniki vere na perfiden način svoje zanjke, je primeren, da vzbuja k občudovanju in mnogostranskemu posnemovanju. Iz tega vzroka smo naklanjali vedno našo blagohotnost katoliški mladeniški zvezi na Francoskem.« — Izmed slovanske mladine se je poklonila že hrvaška mladina sv. očetu, a to le šolska mladina. Ali bi ne bilo lepo, da bi slovanskim mladeniškim zvezam prvačila slovenska mladeniška zveza? A k temu je še mnogo treba, naša mladeniška vseslovenska organizacija je še v povojih. Zato le vedno naprej, naprej!

Dopisi.

Mala Nedelja. (N a s a z a d r u g a.) — Ptujski »Štajerc« je prinesel v štev. 20. od t. l. skrajno nesramen dopis od tukaj. Ta »kmet-ski prijatelj« (?) piše, da je dobil iz Ljutomera vest, da je kmet-ska zadruga v Mali Nedelji — poginila, katera se je pečala z izdelovanjem sira in surovega masla. Nasproti tej vesti povemo resnici na ljubo to-le: Tukaj so ustanovili kmet. zadrugo sami kmetje, nobenega gospoda tudi ne »klerikalca« ni med njimi, tudi ne gospoda kaplana ali sploh kojega izmed čast. duhovščine. Ako zadruga neuspeva prav dobro, so tega pred vsem krivi Štajerčevi preroki, kajti med ustanovniki in v načelstvu so med rednimi odborniki štirje goreči naročniki »giftne krote«, peti tih pristaš, in sta torej dva moža v celem načelstvu, koja nemoreta odobravati Štajerčevih »kmet-skih« koristij. Tukaj si se »Štajerc« spekel, hotel si v temi, v kateri vedno tavaš, dati zausnico nasprotniku, a dal si jo svojim ljubljencem! Nadalje bodi povedano, da je eden onih dveh, kateri ne trobijo in nikoli ne bodo trobili v Štajerčev rog, pripomogel na lastne stroške z mnogim naporom, da je dobila zadruga t. j. njenih 45 udov (ker so se nekateri prostovoljno odrekli) 5000 K beri: pet tisoč kron to leto podpore za živino. Kaj ne, to te bode ti »kmet-ski hinavec«? Zakaj pa nebi tvoj oče Ornig kaj takega storili, saj imajo dovolj drobiža in mi nebi nič nasprotovali. Končno še bodi povedano, da je naša zadruga še danes ravno na taki podlagi kot je bila pri ustanovitvi in se ni »poginila«, kakor laže grd dopisun, res pa je, da nam je dežela kakor tudi poljedelsko ministerstvo skupno obljubilo 800 kron subvencije za pokritje strojev. A tega zneska pa še nismo dobili in ker je rok plačila za stroje potekel, smo pač primorani stroje sami plačati in so po tem takem stroji neomejena last zadruga. Da pa delajo sitnobe zadrugi le edino Štajercijanci, tega mi ni treba posebej omenjati. Toliko v pojasnilo onemu, kateri samo grdi kmet-ska podjetja, a ne bode nič plačal, ker nebo imel sčim, najmanj pa za našo zadrugo.

Murski vrh-Zasadi pri Sv. Jurju ob Ščavnici. (O b č i n s k e v o l i t v e.) Slovensko ljudstvo se zaveda! Tudi pri nas, gospod urednik, ni vse pri starem. Marsikaj se je spremenilo, in zanimalo vas bo gotovo, če vam povem, da smo imeli pri nas občinske volitve. Prejšnji župan, ki je stal z orehovskim Bračkom v nekoliko tesnejši zvezi, je imel to nesrečo, da se je pod njegovo težo strl županski stolec. Pa saj tudi lahko, ker je nosil v sebi mišljenje in nazore kmet-skega gospoda Wratschkota. Pa kaj zato! Prej smo imeli pri nas »gemeindevorsteherja«, sedaj pa imamo občinskega predstojnika. Izvoljen je bil namreč J o z e f K r i ž a n, ki ni nikoli pozabil, da je sin slovenske matere, temveč vedno stal na naši strani. Upamo tudi, da bo uradoval v slovenskem jeziku. Bračko je pa zopet zgubil zvestega pristaša. — Med nami se dani, obzorje se rudi, kmalo bo dan, dan prebujenja!

Majšperg. (O b č i n s k e v o l i t v e.) Dne 17. mal. travna je bila tukaj volitev občinskega odbora. Volilcev je prišlo mnogo, da nikoli toliko in sicer naših in tudi Štajerčevih »naprednjakov«. Delovali so na vse kriplje v III. in II. razredu, a na prvega še celo čakati niso hoteli, češ bodemo že drugokrat volili. Ali varali so se. Volitev izpadla je za nas ugodno. Odpadli so trije stari, a nadomestili smo jih z dobrimi tremi drugimi, vendar pa tako, da »naprednjaki« niso niti ednega iztisčali v odbor. Toraj zmaga sijajna na naši strani, a propad — pri »naprednjakih«.

Vsled tega skovali so nekšno pritožbo na c. kr. namestnijo polno neresnico, da nismo pri volitvi po pravici ravnali, ampak na tihem glase štelj itd. Visoka ces. kr. namestnija je uvidela našo resnico in neresnico »naprednjakov, je to kolobacijo ovrgla, volitev odo-

brila ter naročila volitev župana in svetovalcev. Dne 5. okt. se je vršila v prisotnosti vseh odbornikov ta volitev, pri kateri so bili enoglasno izvoljeni ti-le gg., kateri so »naprednjakom« najhujši trn v peti: Janez Turkuž v Majšpergu, že šestokrat županom, Anton Sagadin iz Medvec, Zdravko Sagadin iz Sesterž in Simon Mesarič iz Lesja svetovalcem.

Odklenkalo vam je toraj »naprednjaki« zopet za tri leta ali morda za vselej, kajti pravica vselej zmaga, vedite, da tako Bog hoče. Ne pomagajo obljube in pretenje v Štajercu, ne jeza in ne kletev. Neki naš volilec je rekel: »Kako bi pa mogel moža voliti, kateremu družega ne gre v usta kot šnops, iz ust pa kletev.« Res je, dragi volilci, bodite vselej tako vstrajni, kakor ste bili zadnjič ter preudarite prej, katera stranka je boljša. Saj veste, v čem so napredovali, ki se »naprednjaki« imenujejo. Mi pa, ostanemo taki, kakor smo bili: Narodni Slovenci, katoliški kristjani in kot taki bodemo gotovo tudi dobri državljani. Vekomaj nas ne zmaga »Štajerc« se svojimi pristaši!

Šmarje pri Jelšah. (Z b o r o v a n j e.) — Z veseljem tukaj pozdravljamo vest, da bode v nedeljo 19. t. m. zborovalo naše »katoliško politično izobraževalno društvo.« Zakaj eno leto je že preteklo, odkar smo bili zadnjokrat skupaj in z veseljem poslušali poročilo našega vrliga državnega poslanca g. Žičkarja. Kakor čujemo, sta povabljeni na-to zborovanje letos naša deželno-zborska kandidata.

Ker si je to naše društvo stavilo nalogo, probujati našega kmeta iz narodno-političnega spanja in ga združevati v krepko organizacijo, da se tako združen otrese onega pogubnega vpliva njegovih nasprotnikov, ki povzročuje, da izgublja od dne do dne svojo narodno in stanovsko zavest in samostojnost, zato smemo trditi, da utegne biti to zborovanje jako zanimivo. Kmetje, pridite torej v obilnem številu in pokažite, da vstajate in neustrašeno zahtevate svojih narodno-gospodarskih pravic. Torej na veselo svidenje v nedeljo popoldan.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Zborovanje v Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 19. oktobra bo politično zborovanje v Slovenski Bistrici. Govorila bota Robič in kmet Roškar ter se predstavila volilcem. Volilci se naj zberejo pri Petru Novaku ob treh popoldne.

Katol. politično društvo za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor. priredi dne 19. t. mes. političen shod pri Sv. Treh Kraljih. Začetek ob 3. uri popol.

V Šmarju pri Jelšah zboruje v nedeljo, dne 19. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne »Katoliško politično izobraževalno društvo« v gostilni g. Maksa Grad z naslednjim vspeledom: 1. Nagovor in pozdrav; 2. Naše deželno-zborske volitve; 3. Poročilo o našem političnem položaju; 4. Stališče našega kmeta in organizacija; 5. Poročilo odbora in volitev novega odbora; 6. Slučajnosti in nasveti. — K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Umrla je v Mariboru nenadoma prejšnji teden Minka C e s a r, kuharica pri dr. Srncu. Bila je zavedna Slovenka in zvesta katoličanka. Bralno in pevsko društvo »Maribor«, katerega je bila rajnka dolgoleten zvest član, je kupilo lep venec, katerega je dičil slovenski trak. Naj ji sveti večna luč! — V Velenju je umrla dne 7. tega mes. v 72. letu gospa Pavlina Skubic, roj. Rozina, soproga okrož. zdravnika. — V Ljutomeru je umrla dne 8. t. m. po dolgi mučni bolezni

žena nekdanjega trgovca, veleposest. in tovarnarja, gosp. Mat. Semlitscha, gospa Josipina Semlitsch roj. Uiberbacher.

Pravice slovenskega jezika. G. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, je vložil na celjski magistrat prošnjo, da se mu podeli domovinska pravica. Prošnja je bila sestavljena v slovenskem jeziku in vsled tega jo je mestni urad nerešeno vrnil in mestni občinski svet je to potrdil. Dr. Hrašovec se je pritožil na deželni odbor, a ta mu ni ugodil. Zato je sedaj dr. Hrašovec uložil pritožbo na državno sodišče. To je razsodilo, da sta deželni odbor štajerski in mestni magistrat celjski s tem, da sta odklonila slovensko prošnjo dr. Hrašovca za priznanje domovinstva, kršila državni osnovni zakon. Deželni odbor mora sprejemati tudi slovenske uloge, ker je slovenski jezik deželni jezik. To si naj dobro zapomnijo naši občinski uradi!

Ubijalec g. kaplana Mikliča pred sodiščem. V Mariboru se je vršila v soboto obravnavanje proti fantom: Franc Lepej, Matija Skabiš, Štefan Samastur in Janez Kozirnik, ki so sodelovali pri uboju g. kaplana Mikliča. Obsojeni so bili v eno- do dveletno težko ječo, poostreno s postom in trdim ležiščem dne 16. vsakega meseca.

Neusmiljenost. V Mariboru je v ponedeljek polil s terpentinom neko mačko pomočnik Jožef Krašic, da se je uboga žival zvižala ter od bolečine divjala kakor besna. Krašic je radi tega naznanjen policiji.

Slepar. Anton Zvenšek v Mariboru se je izmuznil v soboto zvečer iz gostilne Terezije Strauss v koroški ulici, ne da bi bil kaj plačal. Policija ga je pa zasledovala in prišla ter izročila sodniji.

Na Ponikvi je umrl gimnazijec Feliks Dobnik. — N. v m. p.!

Znorela je 11. t. m. predpoldne v Mariboru v Perkovi ulici stanujoča 24letna šivilja Antonija Fonda iz Trsta. Imenovana je prišla v trgovino Jozefe Šink in je tam razbijala s tako silo, da je začela močno krvaveti na rokah. Odpeljali so jo v opazovalnico v Trst.

Hudo zimo napovedujejo čebelarji, ker se letos čebelarjem posebno mudi zamašiti špranje v svojih stanovih.

Trtna uš. Okrajno glavarstvo v Celju razglasa, da je izvoz vinske trte in njenih posameznih delov, ki so znani kot prenašalci trtne uši, prepovedan iz občin Griže, Petrovče, Celjska okolica, Svetina, Sv. Lovrenc in Teharje.

Kap je zadela 7. t. m. v Zalcu 79 let starega kupovalca hmelja g. Rabla.

Novi vožnji listki. Ker se vpelje z novim letom davek na vožnje listke, se morajo urediti za celo Avstrijo novi vožnji listki. Koliko dela in denarja ta prenapreditev stane, je razsodno iz tega, da je na Avstrijskem 4000 postaj. Vsaka postaja rabi povprečno 100.000 listkov. Torej mora biti do novega leta 400 milijonov vožnjih listkov izgotovljenih in ti stanejo — 1.200.000 K.

Prodaja hmelja. V okolici Celja se je pridelalo letos okrog 14.000 stotov hmelja, ki se je že razprodal. V začetku se je prodajal po 40—65 K za 50 kg. Končne cene pa so narastle na 100 K vsled tega, ker je bila na Angleškem in v Ameriki slaba letina.

Poštni nabiralnik je dobila dne 16. t. m. vas Gornji Dolič pošta Mislinje (okraj Slovenjgradec). Poštni sel bode prenašal pošto vsak dan enkrat.

Padel je z okna drugega nadstropja dne 5. t. mes. tesar Ulrih Kronawetter na Pragerskem. Poškodoval se je tako močno, da je kmalu potem umrl, ne da bi prišel k zavesti.

Ptujske novice. Jožef Zorčič iz Bišečkega vrha je ukradel pred nekaj leti sod mošta. Zdaj se je pa sam izdal, meneč, da je tatvina že zastarela in ga ne morejo več kaznovati. Pa mož se je varal in se bo pogovarjal o tej stvari s sodnikom. — Viničarski fant Janez Kavčič iz Tomajne je pa

ukradel Janezu Rop, ko je ta pijan zaspal, 50 K. Za ta denar si je kupil Kavčič priprijetete za vojaško službo.

Za župana v občini Bezovici župnija Črešnice, je bil 7. oktobra potrjen Jurij Petelinšek iz Zgornjih Slemen.

Nemščina v Podčetrtku. Nedavno je naš nemški fajerber hotel tudi pred svetom pokazati svoje zmožnosti in spretnosti. K temu, seveda za njega važnemu dogodku, je prišlo tudi nekaj mož sosednih društev in vsem na čelu znani glavar ali general vseh požarnih bramb, Miglič iz Slatine, katere je naše krdelce s »Gut Heil« sprijelo, a le dve ženski pa sta bili tolikanj prijazni, da sta došlece s šopki in cveticami obsuli. Samo ob sebi je že čudno, da se naša prostovoljna požarna bramba še vedno poslužuje nemščine kot poveljnega jezika, katerega njen poglavar komaj za silo govori, a ostalih sedem niti pojma nima o tem jeziku in so ga komaj tolikanj zmožni, da so si prisvojili svoj »Gut Heil«. Pri poznejši prosti zabavi je vladala velika živahnost, in ko je že povodenj in valovje precej poplavlilo nekatere glave, so nekega vsenemškega gosta našega trga, kateri je tudi bil v zbornici, in ki je tam po svoji navadi zabavljal, njegovi rokodelski kolegi na jako neprijeten način pri durih izbačili, tako da smo še drugi dan videli vtisek, katerega je napravila njegova postava v cestnem blatu. Proč torej z nemščino v društvih, katerih udje so večinoma slovenski fantje, in katera vzdržujejo Slovenci!

Kat. delavsko društvo se je dne 12. t. m. ustanovilo v Mariji Puščavi. V odbor so bili izvoljeni gg.: predsednik Janez Karničnik, podpredsednik Alojzij Monetti, odborniki Janez Domin, Janez Lipp, Mih. Gornjak, Mihael Jager, Adam Grušovnik, pregledovalca računov Mihael Hostniger, Janez Fišinger, namestnikom Janez Mlakar, Andreas Vesjak, blagajnikom Peter Korman, tajnikom Mihael Gornjak. — Za novo društvo so darovali mil. g. kanonik Mart. Matek 20 K, g. Peter Karničnik 8 K, g. Ivan Lamprecht 6 K, gosp. Jožef Korman 4 K, g. Jožef Bresonelli 1 K, g. Peter Korman 4 K, g. Janez Karničnik 4 K. — Lepa hvala vsem!

Smrtna kosa. Dne 14. oktobra so izročili materi zemlji v Dramljah truplo blagega, krščanskega moža, Lukeža Guzej. Pokojnik je bil tih, miren, blag značaj in vzor skrbnega dobrega očeta. Vsi njegovi otroci so udje Marijine družbe. — Bodi mu zemljica lahka!

Celjske novice. V soboto so si izvolili Celjani za župana Juliusa Rakusch in kot njegovega namestnika dra. Gregorja Jesenko. Prejšnjega župana, ki je baje zavoljo bolezni odstopil, so imenovali častnim občanom. Heil! — Zakon za ustanovitev dekliške meščanske šole v Celju je cesar potrdil. Slovenci pa še nimajo dovoljenja, da bi smeli sezidati šest-razredno ljudsko šolo na svoje stroške, čeprav se za njo že borijo dve leti! — Tukaj se je nastanil mesar g. Vrečko v Gosposki ulici. G. Vrečko je vrl narodnjak. Slovenci, svoji k svojim! — Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov ima svoj VI. redni občni zbor dne 9. novembra t. l. ob 4. uri popoldne v Narodnem domu v Celju s sledečim vsporedom: 1. pozdrav; 2. poročilo vodstva; 3. volitev odbora; 4. razno. Po zborovanju se vrši veselica, katere podrobnosti se še objavijo. Nadalje naznanja društveno vodstvo, da se otvori takoj po občnem zboru tesnopisni tečaj. Ta tečaj bo zaradi tega uvaževanja vreden, ker se bode vršil ob koncu izpit in se bodo delila sposobnostna spričevala.

Proste službe. Pri c. kr. okrožni sodniji v Mariboru je razpisana služba jetniškega paznika. Prosilci, ki so zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj pošljejo svoje prošnje najpozneje do 5. novembra t. l. okrožni sodniji v Mariboru. — Pri okrajni sodniji v Rogatcu je razpisana služba uradnega sluga. Prošnje se morajo vložiti vsaj do 20. no-

vembra t. l. pri predsedništvu okrožne sodnije v Celju.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 14 K 90 v, rži 13 K, ječmena 12 K 60 v, ovsa 13 K 30 v, koruze 14 K 80 v, prosa 14 K 60 v, ajde 14 K 60 v, fižola 20 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 90 v, rži 6 K 70 v, ječmena 7 K 25 v, koruze 6 K 65 v, činkvant 7 K, ovsa 6 K 60 v, fižola 11 K 50 v.

Šadne cene v Mariboru. 1 kg jabolk 18 do 26 v, hrušek 18 do 30 v. Jestvine: eno jajce 7 v, 1 kg sira 30 do 60 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 liter svežega mleka 18 do 20 v, posnetega mleka 10 do 12 v, sladke smetane 40 do 56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kurnina 1 K do 1 K 10 v, 1 kg hrena 40 do 50 v, krompirja 5 do 6 v, čebula 18 do 22 v, česna 50 do 54 v, 100 glav zelja 4 K do 5 K.

Cerkvene stvari.

V pokoj je stopil č. g. Jožef Sovič, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom.

Za cerkev na Trsatu. Č. g. Alojzij Kramaršič, kapelan v Jarenini na Štajerskem poslal je podpisane predstojništvu svoto od 36 kron za zidanje nove romarske cerkve in svetišča na Trsatu. — Predstojništvo samostana frančiškanskega na Trsatu, dne 12. oktobra 1902. — P. Romuald Jereb, gvardijan.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja: Remšnik 10 K 28 v, Kostrivnica 13 K 60 v, Trbovlje 28 K 84 v, Sv. Jernej pri Konjicah 80 K, Rečica 14 K 40 v, Gotovlje 8 K 36 v, Sv. Frančišek na Stražah 12 K 86 v, Slivnica pri Mariboru 60 K, Črnagora 10 K, Olimje 12 K 26 v, Sv. Florijan na Boču 7 K.

Sv. Jožef pri Mariboru. K o. lazaristom pri Sv. Jožefu je prestavljen iz Gradca č. g. Franc Virk.

Društvena poročila.

Veselica pri Sv. Barbari v Halozah, Pozno sicer, a boljše kot nikoli, poročamo o veselici bral. društva »Naprej« dne 21. sept. — Vse je bilo skrbno pripravljeno, igralci, pevci in tamburaši navdušeni. Odbor bralnega društva se je nadejal mnogostevilne udeležbe domačinov. Ali kako so mu splavale lepe nade po vodi! Po večernicah so domači ljudje v precejšnjem številu nekaj časa zvedavo gledali s ceste v uto, kjer je stal oder, a ker se jim je vstopnina 20 v zdela previsoka, odkurili so jo lepo polagoma domu, le zelo redki so ostali. Nabrani denar se vendar obrne v korist bralnemu društvu, da si isto kupuje poučne knjige ter plačuje svoje časnike, nikakor ga odbor ne izdaje za »dobro jed in pijačo.« To je napačno mnenje. In pri bralnem društvu so naši domači ljudje; ti bi tedaj imeli korist od vaših dvajsetic. — Pripravljalnega odbora se je polastila neka osuplost; kajti tolike narodne nebrzičnosti in zaspanosti pač ni nikdo pričakoval. Treba bo, Barbačani, da se že enkrat zdramite iz narodnega spanja in se začnete malo bolj zanimati za narodne veselice. Skoraj povsod po slovenskem ozemlju so nas že v tem oziru prekosili. Za 50 let okoli smo že tako za našimi rojaki po drugih krajih, ki ne iščejo svoje najvišje radosti le v žganju, ampak hočejo tudi duševno napredovati. Če sedanja malomarnost kmalu ne izgine, zaostali še bomo bolj. Ali nas ne bode potem sram stopiti pred naše brate? Bomo si li upali z mirno vestjo deliti z njimi enake narodne pravice, ker nismo storili svoje dolžnosti? — Na noge toraj, drugi vstajajo in stremijo naprej, a mi se srčno dvignimo ter jo potegnimo za njimi! Malosrčnost bi bila obvladala igralce, pevce in tamburaše, da se ni naposled pojavilo lepo število cenjenih gostov. Ti so nas rešili, sicer bi bili radi »pobega« domačinov popolnoma pogoreli. Slavni gostje pa

so tudi izdatno pripomogli, da je bila zabava živahna in gmotni uspeh dovoljen. Odbor bral. društva zato na tem mestu izreka častitim udeležencem iz Ptuja, Zavrča, od Sv. Andraža v Slov. gor., Sv. Marjete in Sv. Marka najsrčnejšo hvalo. Vsakemu sme biti žal, kdor si ni ogledal burke »Kmet-Herod«, ki se je dobro obnesla. Tudi »mladi« tamburaši so vrlo udarjali, a vmes nam je božala uho milodoneča slovenska pesem. Upajmo, da bode našim dozda drimajočim domačinom do druge veselice napočilo jutro narodne probeje ter da bo jih vzhajajoče solnce slovenske bodočnosti vzdramilo in dvignilo na noge! Bog hoti to!

Zveza slovenskih prostovoljnih požarnih bramb za Spodnještajersko ima dne 26. oktobra v Žalcu glavno skupščino.

Dobrna pri Celju. V 39. stev. »Slov. Gospodarja« vpraša nek »radovednež« odbor »Bralnega društva«: Je-li odboru znano, da je nek ud »Br. dr.« pristopil k nemškemu požarnemu društvu na Dobrni in da pozdravlja s »heil«, in kako se to vjema z namenom in pravili »Br. dr.«? Na to dovoljuje si odbor »Br. dr.« odgovoriti to-le: Odboru je bilo znano postopanje dotičnega uda, zato tudi odbor ni čakal, ampak ga enoglasno izključil iz društva. Kako pa sedaj pozdravlja, to odbor seveda prepušča okusu dotičnega. — Odbor »Bralnega društva« na Dobrni.

Vojnik. Dne 28. sept. ter 6. okt. t. l. so zapored igrala vojniška dekleta krasno igro »Lurška pastarica«. Pa kako so jo igrale te naše igralke, ki so skoraj vse stale prvokrat na nevarnih deskah gledališkega odra! Nismo se mogli dovolj načuditi, kako naravno in živo so govorile in se kretale ter bile takorekoč zamaknjene v svoje vloge. Res, človek ni mogel včasih niti misliti, da je to le igra pred njegovimi očesi in ne živi dogodiljaj. Saj je privabila molitev in pesem uboge Otilije — da le njo omenim, kajti sicer bi moral naštetiti in hvaliti vse po vrsti — obilo solz v očih gledalcev, in ni se bilo mogoče ustavljati. — Gotovo je bil dovoljen gmotni uspeh — v prid društva in ubogih šolarjev; a istotako bo ostal tudi trajen duševni uspeh pri vseh, ki so se predstave udeležili ali jo priredili; kajti tako plemenita igra ne more uplivati drugače kot blagodejno, in na drugi strani bodo gotovo mladenke svoje delo nadaljevale ter nas čez nedolgo zopet s čem razveselile. Tako nujno potrebno je pa to za Vojnik. Morda bode to tudi fante nekoliko zdramilo k življenju, da se ne bodo dali radi zaspanosti tako osramotiti. Le kvišku ter tekmuje v koristnem delu med seboj, v prid sebi in blagor cele domovine!

Iz drugih krajev.

Slovenci na Hrvaškem. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli na Hrvaškem in v Slavoniji 19.875 Slovencev.

Bogat »berač«. V Gradcu je umrl 70letni zasebnik Hugo Sigmundt, doma iz pruske Šlezije. Oblačil se je vedno zelo ubožno, in je posedaval po ulicah, zato mu je tudi marsikdo podaril kak krajcar. Po leti je šel najraje na grad, kjer je veliko sadnega drevja. Jedel je tam sadje in si na ta način prihranil obed. Ljudje, ki so ga poznali, so ga imenovali »stari skopuh«. Ko so njegovo zapuščino preiskali, so našli, da je imel 100.000 kron premoženja. Če ima sorodnike, se še ne ve.

Zagrebski izgređi. Dne 9. t. m. je bil obsojen urednik in vodja krščanskih socialistov Henrik Sirovatka zavoljo vdeležbe pri izgređih na 6 mesecev težke ječe. Obravnava se je vršila tajno, zato se ne more vedeti, kaj je pravzaprav zagrešil. V obče pa se na Hrvaškem proti Hrvatoma, ki niso madžaroni, jako strogo postopa.

Čudo na nogi. V deželni bolnišnici v Lvovu se nahaja 18letna deklica Paranja Pavlukovna iz Tysmiegiczana pri Stanislavu, koje desna noga ima čudovito spačenje. Mala dva prsta sta popolnoma pravilno razvita,

drugi trije pa so zraščeni v veliko kepo, ki tehta več kil. Deklica je s tem popačenjem prišla že na svet, a ob rojstvu je bila kepa še majhna.

Smeh. Francoski pisatelj Chemfort je enkrat rekel: »Dan, v katerem se nismo prav nič smejali, je zgubljen dan!« »Vsaki nasmehljaj — piše humorist Sterne — podaljša nam življenje za eno uro, vsak smeh za en dan!« So pa tudi ljudje, ki se niso smejali celo življenje. Vojkovodja Alba je bil tak človek; njega obliče je bilo vedno resno. Tudi Cornwell in Napoleon I. sta se redko nasmejala. Angleškemu modroslovcu Hobes-u je bil smeh tako zopern, da ga je prišteval med napake človeške, ki bi jih moral vsak trezno misleč človek premagati. Henrik III., angleški kralj, je imel to navado, da je podaril vsakomur eden tolar, ki ga je pripravil do tega, da se je smejal, in Eduard IV. je celo plačal za vsako tako razvedriljo 4 tolarje. Te vrste stroški najdejo se izrečno v državnih proračunih. Tako beremo v računu iz leta 1477: »Ko se je Njega Veličanstvo mudilo v Wolmiru, je dobil lovec Maris 8 tolarjev, ker je jezdaril pred kraljem in večkrat tako na tla padel, da se je vladar prisrčno zasmejal.« Leta 1662 je izdal italijanski zvezdoznanec Damaseno razpravo, v kateri trdi, da po smehu spozna človeško naravo. Po njegovem dokazovanju se baje smeje otožnež »hihihi«, jezlivec »hahaha«, vročekrvnež »hohoho« in nebriznež »hehehe«.

Hvaležen soprog je svoji umrli soprogi na Nemškem pustil v nagrobni kamen uklesati sledečo žalostinko: Tukaj, hvala Bogu, leži žena moja. Dokler je živela, se je vedno kregala. O ljubi bravec, beži brž od tod. Če ne, bo vstala in se kregala s teboj. Pruska surovost se bere tudi iz tega napisa!

Oče proti sinu. Te dni umrli ameriški milijonar Stratton je zapustil 13 milijonov dolarjev dobrodelnim zavodom in 50.000 dolarjev svojemu edinemu sinu.

Spanje otrok. Na Švedskem so nedavno napravili preiskavo, kako dolgo morajo spati otroci, ako hočejo biti zdravi in krepki. Ta zdravniška preiskava je dognala, da morajo štiriletni otroci spati povprečno 12 ur, sedemletni otroci 11 ur, devetletni otroci 10 ur, dvanajstletni do štirinajstletni otroci morajo spati 9 do 10 ur, v starosti od 14 do 21 let pa potrebujejo spanja 8 do 9 ur.

Pomanjkanje premoga. V Ameriki so ustavili delo vsi premogari, zato je vlada zdaj tam veliko pomanjkanje kurjave. Premog se je tako podražil, da ga ubogi ljudje ne morejo kupovati. Mesto Novi Jork je sklenilo kupiti ubogim za 20.000 funtov šterlingov premoga. Dozda so premog dobivali iz Angleškega. Ker pa Angleška ni v stanu toliko premoga oddati, začele bodo oddajati ga tudi druge premoga bogate države, posebno Avstrija.

Ubegli sloni. V mestu Nižni Novgorod na Ruskem je ušlo iz tamošnjega cirkusa 6 slonov. Divjali so skozi ulice ter v tej velikanski gneči, ki je pri tem nastala, mnogo ljudi pohodili, mnogo se jih je pa tudi drugače ponesrečilo vsled strahu. Čez 100 ljudi je mrtvih ali smrtnonevarno ranjenih.

Izpovednik cesarja Maksimilijana. Iz Temešvara javljajo, da se je dne 11. t. m. vršila v občini Szakalhaza slavnost: zaslužni župnik August Weber je praznoval svoj 80. rojstni dan. Weber je bil v Meksiki s cesarjem Maksimiljanom in je istemu pred junaško smrtjo podelil tolažila sv. vere.

Važna iznajdba. Angleški inženier Brown je iznašel baje pripravo, s katero se omogoči, da vstopijo osebe na vlak iz izstopijo, ne da bi vlak postal.

Stara šala. Nekemu veleposestniku na Ruskem je povoden oblatila vso seno. Ko je prišla zima, začel je veleposestnik krmiti krave s tem senom. Seveda ni hotela nobena

krava žreti smrdljivega in onesnaženega sena. Veleposestnik je bil v veliki stiski. Drugega sena ni imel in denarja tudi ne, da bi kupil seno. Pa kaj si je izmislila njegova brihtna butica? Dal je napraviti velike zelene očala in jih nataknil kravam. Ko so te videle skozi očala lepo zeleno seno, začele so žreti ter so vedno žrle, kadar so imele očala.

Perzijski šah — pesnik. Sedanji šah rad pesnikuje. Ko je nastopil vlado, skušal je objaviti plodove svojega pesniškega duha. Predno se je to zgodilo, hotel se je prepričati, kako drugi o njem sodijo. Pokliče prvega pesnika, čita mu svoje pesmi in prša: »Ali ti je to všeč?« »Škoda črnila za to delo!« odgovori pesnik. »Odpeljite tega moža v oslovski hlev!« zaupil je razdraženi šah. Čez nekaj časa se potolaži in ga zopet pokliče iz hleva nazaj in mu zopet bere svoje pesmi. Pesnik se pomika proti vratom. »Kam pa greš?« vpraša šah. »Med osle«, odgovori pesnik. Kralj se je sam nasmejal in od tega časa je živel s pesnikom v posebnem prijateljstvu.

Goljufije v Nemčiji. Za dva in pol milijona mark menjic ponaredil je tovarnar Brunov v Wilzu na Nemškem. Goljuf je pobegnil — Za 50.000 mark ponarejenih nemških zaamk je razpečal neki Hofmann v Chemnici. Ponarejalca so zaprli.

Gospodarske drobtinice.

Gnoj in gnojenje.

(Dalje.)

b) gnojišče.

Kadar se gnoj ne nabira v hlevu, tedaj se nabira na posebnih gnojiščih. Gnojišče se priredi blizu hleva pa tako, da se ne zamore prav nič rastlinskih redilnih snovi (razun hlapnih) gubiti. Lega gnojišča je najboljša senčna in zavetna. Vetrovi in solnce gnoj preveč sušijo. Temu se da pomagati tudi z nasadi ali pa s streho, ki se čez napravi.

Seveda ne sme biti gnojišče blizu vodnjakov.

Najboljša oblika gnojišča bi bila kvadratna, kajti tedaj ima najmanj obkoda. Kvadratno gnojišče, čegar strani merijo po 4 m, ima površino 16, a obvod je tudi le 16 m. Prostor 8 m dolg in 2 m širok meri tudi 16 m², a obvod meri pa 20 m. Manjši obvod pa povzroča manj stroškov pa je tudi ugodnejši radi pristopa manj zraka, ker ima manjše površje. Velika gnojišča napravljajo se pa le rajše dolgovata. Na vogalih naj se koti okrožijo, da se gnoj v njih bolj vsede, da zrak ne prihaja v gnoj od tod.

Za jedno dorastlo goveje živinčce računi se 3—4 m², za konja le 2—2,5 m² prostora na gnojišču. Pri tem prostoru gnoj lahko po 4—5 mesecev na gnojišču leži pa ne pride višje čez 1 m do 1,50 m, kar je tudi prav.

Kjer se ne napravi obvod iz zidovja, tam se za gnojišče jama izkoplje in sicer tako globoka, da pride vrhni rob nasipa od te zemlje 1—1,50 m visoko nad vznožje gnojišča. Seveda se gnojišče tako napravi, da ne prihaja deževnica s strehe in potov nanj. To se žalibog prevečkrat pri nas najde kot znamenje najzanimnejšega gospodarstva. Na vsak način kaže torej na eni ali več straneh tega prostora za gnojišče primerne jarke izkopati. Da ne pride deževnica s strehe, se gnojišče ne napravi ravno pod kapom ali se pa strešna voda vsaj po žlebu odpelje. Samo ob sebi je umevno, da se gnojišče tako napravi, da je mogoče z vozom do njega ali na njega.

Tla gnojišča naj se na vsak način napravijo za tekočine neprodorna. V ta namen obložijo se s kamenjem in vmes s cementom zalijejo. Najbolje kaže še tla in pa tudi stranske stene z betonom zabiti. Beton se napravi v malih porejih iz ostrega peska, drobnega kamenja in cementa. Tla gnojišča naj tudi proti jedni strani padajo, da se gnojnice odteka tako, da gnoj nikjer v gnojnici ne leži. Padec 2—5 cm na 1 m popolnoma zadošča. V jami za gnojnice se zbira gnojnice, ki prihaja iz hleva ali

pa ki se steka iz gnoja. Ta jama mora biti torej spojena z gnojniščem in pa s hlevom. Velika naj bude dovolj, da ne vhaža gnojnice iz nje, da se ne razliva na gnojnišče pa tudi ne v hlev nazaj. Jama kakor tudi kanal, po katerem prihaja gnojnica iz hleva, morata biti seveda za tekočino neprodorni.

Jama za gnojnico je potrebna za vsak slučaj, vendar naj umen gospodar dela na to, da je bode kolikor mogoče malo rabil, da bode tekočina kolikor mogoče v stelji zbiral, da je bode le malo odtekalo. Bolj kot je jama za gnojnico prazna, bolj je za gospodarja. Gnojnice v gnojnišči jami rabi se za namakanje gnoja kolikor je to potreba. Kar je pa preostaja, porabi se za polivanje komposta, polivanje travnikov, za sadno drevje, povrtnine itd. Ž njo se sploh lahko rastlinam v rasti naglo pomaga. Za neposredno zalivanje rastlinam pa gnojnice naj ne bode premočna, ona naj se torej z vodo stanjša.

Polivanje detelje z gnojnico pa ni prav

umestno, ker gnojnica ima večinoma dušec, katerega detelje lahko na drug način dobijo.

c) Slučajna gnojnišča.

Mnogokrat se zgodi, da nima gnoj pravega prostora, kjer naj bi se zbiral, prostora, ki ustreza vsem pogojem dobrega gnojnišča. To poznajo naši vinogradniki, ki gnoj kupujejo ali ki nimajo pri hlevih v vinogradih pravega gnojnišča. Naši kmetje, ki spuščajo kapnico s streh in pa deževnico, ki po poti priteče, na gnoj, bi tudi bolje storili, ako bi, če že nečejo primerne gnojnišča napraviti, vsaj zbirali gnoj na takem slučajnem gnojnišču. To se lahko pripravi blizu pri hiši ali na polju, pri vinogradu itd. ter se tja gnoj navozi, kadar je prilika za to. Kjer so razmere take, da bi lahko voda na tak prostor pritekala,

tam se skuplje vsaj primeren jarek okoli. Za podlago gnoja nastelje se debela plast šotne stelje. Kdor nima te izvrstne tvarine in kateremu razmere ne kažejo, da bi si jo nabavil, ta bode pa vsaj pri trebljenju jarkov na travnikih, v gozdu itd. dobil zemlje, ki ima mnogo sprstenine. Oblika takega gnojnišča je najboljša kvadratična. No to podlago se nalaga gnoj in se ta dobro stlači. Pri velikih kupih se lahko požene živina na njega. Cel kup gnoja se po površju dobro omeče z zemljo. Tako vsaj ne zgublja gnoj odveč svoje vrednosti.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke

Gradec 11. oktobra: 24, 45, 76, 90, 21.
Dunaj 11. oktobra: 19, 33, 64, 57, 22.

Društvena naznanila.

Dne 19. okt.: »Prost. gasil. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« trgatvena veselica s tombolo in prosto zabavo.

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkrat. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistvo se mora znanka za odgovor pridejati.

Proda se.

Stare orglje, še precej dobro ohranjene, se prodajo po nizki ceni v Šmartnem pri Gornjem gradu. 448 3—1

Lep glasovir, še skoro nov, se po ceni prodaja. Tudi stare izigrane gosli in mnogo sekiric najnovejših skladb se prodajo. Kje, se izve pri upravnistvu. 457 2—1

Ovinjene sode razne velikosti se zelo ceno prodajo v Mariboru, Tegethoffova cesta št. 26. 471 3—1

Lepo posestvo, pičlo pol ure od železnične postaje, se prodaja po zelo nizki ceni za 1400 gld. Njiv je za 20 mernikov setve, 5 oralov hoste in košnje ter dva vinograda. Pri domu so velike brajde in veliko sadnega drevja. Predajalca pove I. Deželak, gostilničar, Orehovo, pošta Sevnica. 462 3—1

Proste službe.

Mlad trgovski pomočnik, izurjen v vseh strokah trgovine, želi svojo službo spremeniti. Ponudbe na upravnistvo. 446 3—1

Postranski zaslužek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. 235

Sodarskega učenca, ki ima veselje do tega rokodelstva, se takoj sprejme pri Jakobu Kukoviču v št. Juriju ob juž. žel., kjer se uči vsakovrstno posodo delati. 461 3—1

Krojaškega pomočnika za stalno delo sprejme takoj Alojzij Hoffmann v Studencih pri Mariboru št. 128. 2—1

Službo cerkovnika želi dobiti dobro izurjen, zanesljiv fant, lepega vedenja, pri kaki župniji ali pa pri kakem organistu za pomočnika. Izpučen je tudi cerkveno - pozlatarskega dela. — Kdo, pove upravnistvo. 450 2—1

Cerkovniško službo išče organist Ferdinand Bračko v Hočah pri Mariboru. 454 2—1

Močen učenec se sprejme v trgovini mešanega blaga K. Rayer v Arclinu pri Celju. Uči se 8 leta in dobi celo hrano. 453 3—1

Kupi se.

Gostilno, kjer se veliko vina, piva in žganja toči, želim kupiti. Ako je zraven kaka tšgovina, je še boljše. Pooudbne na upravnistvo. 472 1—1

V najem se da.

Hiša s petimi sobami se da za 160 K na leto v najem. Kje, pove upravnistvo. 438 2—1

Trgovina s krčmo se da takoj v najem. Ponudbe na Anton Soršak, poste restante Maribor. 469 2—1

Razno.

Naznanilo. Podpisani si usojam naznaniti vsem posestnikom vinogradov, da letos ne bom imel nič cepljenih trt na prodaj, ker sem jih zaradi vojaške službe oddal g. Vincencu Radovančiču pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Ako tedaj kdo želi od mojih trt kaj kupiti, naj se pri zgoraj imenovanem gospodu oglasi pismeno ali ustmeno letošnjo jesen in prihodnjo spomlad. — Anton Slodnjak, trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., pošta: Juršinci pri Ptuj. 452 3—1

Vsem vinogradnikom!

Naznanjam, da bom imel meseca novembra in prihodnjo spomlad več tisoč na suho cepljenih trt različnih, dobrih vrst, na Ripario portalis, Rupestris montikolo in Salonis. Cepljene na Laški rilček, Žlahtnino, Šipon rumeni, Burgunder beli, Zeleniči itd.

Vse vrste so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene; cena je naslednja:

- I. vrsta 1000 komadov 180 K.
- II. vrsta 1000 komadov 120 K.

Imam tudi manjšo trtnico za neokužene občine, kdor tedaj želi, za neokužene občine imeti te trte, naj se hitro oglasi. Cena tem trtam je štiri krone več 100 komadov.

Nadalje imam oddati tudi več tisoč divjih korenjakov in ključev. Kdor pa ima nov rigol od lani neposajen, naj ga posadi prihodnji mesec.

Oglasiti se mora vsaj do konca januarja prihodnjega leta pismeno ali ustmeno pri

Filipu Mullec, 449 3—1

trtnarju pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Emil Bäuerle,

398 12—6 slikar in barvar
v Mariboru, Koroška cesta št. 9.

Opirajoč na večletne skušnje se priporočam velečast. duhovščini in cenj. p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del kakor cerkvene in hišne slikarije in lakiranje. — Priporočam tudi svojo veliko in mnogovrstno zalogo barv, suhih in oljnatih, lake s firnilom, dalje vsake vrste krtač, čopičev itd. Kupuje žimo in svinjske ščetine.

Strokovnjaška pojasnila, načrte in proračune stroškov zastoj.

Da se stranke, pozvane pred preiskovalnega sodnika podpisane c. kr. okrožne sodnije, izognejo nepotrebnih potov, se taiste opozarjajo, da je zanje določen izključno le vhod v Gerichtshofgasse, ne pa glavni vhod v sodnijsko poslopje v Mariengasse.

C. kr. okrožna sodnija v Mariboru,
dne 30. oktobra 1902.

Dr. Torgler.

Posojilnica v Vitanji

obrestuje s 1. januarjem 1903

vloge po 4 $\frac{1}{2}$ 0/0, 464 1—1
pesojila po 5 $\frac{1}{2}$ 0/0.

Veliki živinski sejem

bode dne 21. oktobra pri Malinedelji.

Kupci in prodajalci živine se uljudno vabijo.

468 1—1

M i k l.

Zahvala.

Povodom bridke izgube naše preljube 470 1—1

Marije Cesar

umrle v Mariboru dne 8. oktobra t. l., izrekamo vsem prijateljem in znancem zlasti pa velerodni rodbini dr. Srnečevi in Koprivnikovi, kakor tudi Braln. in pev. društvu „Maribor“ za sočutje in krasne vence ter vsem mnogobrojnim spremljevalcem predrage pokojnice k večnemu počitku našo najsrčnejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina Cesar v Mozirju.

Za novo krčmo išče kletarsko društvo v Ormožu

krčmarja.

Ponudniki naj se obrnejo na društveno vodstvo v Ormožu.

467 2—1 Anton Janežič.

Velikansko!

Solnčnica, ki ima 128 cm v obsegu in sama bela, jednako velika zrnca, se redko kečaj nahaja.

Seme za tako solnčnico pa se dobiva v znani firmi (trrdki):

M. Berdajs v Mariboru,

Zofijni trg. 466 1—1